

KATOLICKÁ TEOLOGICKÁ FAKULTA Univerzita Karlova

Katedra/Ústav: Ústav dějin křesťanského umění

Posudek oponenta/oponentky na diplomovou práci

jméno oponenta/tky PhDr. Olga Kotková, Ph.D.

Autor/autorka práce: Bc. Přemysl Květ
 Studijní program/obor: Obecná teorie a dějiny umění a kultury, Dějiny kře
 Název práce: Zimní krajinomalba v dílech zaalpských malířů mezi léty 1560-
 1660
 Vedoucí práce: PhDr. Markéta Jarošová, Ph.D.
 Rozsah práce: 254 780 znaků; 126 stran

1. Kritické zhodnocení

Kritéria hodnocení	splňuje bez výhrad	splňuje s drobnými přípomínkami	splňuje s výhradami	nesplňuje
A. Formální a jazyková kritéria				
Práce odpovídá rozsahovým podmínkám	☒	☐	☐	☐
Práce má odpovídající jazykovou úroveň (pravopis, stylistika)	☐	☒	☐	☐
Formální zpracování práce (celková struktura a její logičnost)	☐	☐	☒	☐
Dodržení stanovených zásad citačních pravidel; formální jednota poznámkového a kritického aparátu	☐	☒	☐	☐
Zpracování příloh	☒	☐	☐	☐

Celková typografická úprava	☒	☐	☐	☐
B. Obsahová kritéria				
Práce jasně formuluje své cíle a metodiku jejich dosažení	☐	☐	☒	☐
Práce stanovených cílů dosahuje	☐	☒	☐	☐
Práce kriticky pracuje s primárními prameny i sekundární literaturou	☐	☒	☐	☐
Autorovy/autorčiny soudy a hodnocení jsou argumentačně podloženy	☐	☒	☐	☐
Autor/ka umí pracovat s odbornou terminologií a využívá jí	☐	☒	☐	☐
V práci jsou jasně vyjádřeny dosažené cíle	☐	☒	☐	☐
C. Celkový přínos práce Tuto část je vhodné rozvést v bodě 5.				
	ano	Ne		
Práce je kompilační prací	☐	☒		
Práce se zabývá dosud nezpracovaným tématem	☐	☒		
Práce přináší nové poznatky	☒	☐		
Práce navrhuje nové metodické přístupy	☐	☒		
Práce má metodologický/teologický přínos	☒	☐		

2. Celkové hodnocení práce

(stručná charakteristika (v případě potřeby je možné užít zvláštní přílohy))

Autor si vybral poměrně široké téma - zobrazení krajiny v dílech zaalpských malířů mezi léty 1560-1660. K zimní krajině (jakožto i ke krajině obecně) je možné přistupovat z mnoha úhlů pohledu - čistě z výtvarného pohledu a zkoumat zachycení krajiny či se apriorně zaměřit na figurální stafáž a posuzovat výjev jako žánrovou scénu, jež nabízí několik rovin interpretace - od popisu zobrazovaných činností lidí až po ikonografický rozbor, který většinou odhalí skryté moralizující významy. Interpretaci a odhalení symbolických rovin v některých případech ozřejmují i dobové prameny, zejména grafické listy a emblémy, jejichž součástí jsou i krátké vysvětlující texty. Nizozemská žánrová malba je dlouhodobým předmětem zájmu celé řady vynikajících historiků umění, a proto jejich práce lze využít pro další, doplňující bádání.

Přemysl Květ se pokusil o syntézu, jež vychází jak z vlastního průzkumu vybraných obrazů, tak i z poměrně početné literatury, kterou cituje. Docela obsáhle se vypořádává i s postižením politické situace v jižním i severním Nizozemí, popisuje hospodářský vývoj v oblasti a všímá si i určitých klimatických specifíků ve sledované době. Nutno podotknout, že i sekundární literatura k zobrazení krajiny 16.-17. století je velmi bohatá, bohužel v tuzemských knihovnách je přístupná jen ve velmi omezeném výběru. Zde musím podotknout, že autor se snažil vyhledat a citovat většinu dostupných titulů, včetně zcela recentního katalogu Bruegel. The Hand of Master, Vienna 2018; dále citoval zásadní studie věnující se zobrazení nizozemských venkovanů od Larryho Silvera i od Paula Vandebroeca. Práce těchto dvou autorů jsou zcela zásadní pro pochopení žánrových scén odehrávající se v krajině kulise. Přemysl Květ ve shodě s recentním bádáním dává správně do souvislostí aktivity prostých lidí (zejména jejich hry) s Erasmovou Chválou bláznovství. V souladu s vymezeným předmětem diplomové práce se zaměřil především na zobrazení zimních her a sportů. Autor velkou pozornost věnoval zobrazení zimního sportu, jež připomíná dnešní hokej a curling. Zde musím dát autorovi za pravdu v tom, že obě hry se na obrazech zimních krajin objevují opravdu často, přičemž tato skutečnost bývá často přehlížena. Ve shodě s početnou literaturou autor také interpretuje vybrané biblické výjevy (např. Vraždění nevinů) jako narážku na tehdejší politickou situaci v Nizozemí (útoky španělských vojsk na civilní obyvatelstvo). V závěru své práce autor shrnuje význam vybraných krajin, poukazuje na jejich rozdíly (alpská scenerie x nizozemská krajina), interpretuje i některé skryté významy, jež jsou v těchto krajinách obsaženy. U Bruegelových děl autor správně poukazuje na učení kartografa Abrahama Ortelia.

K samotné práci mám však několik výhrad. Především nevidím jasnou výstavbu samotné práce a není mně zcela jasný "klíč" k výběru studovaných obrazů, jež autor zvolil. Sice P. Květ poměrně přesvědčivě argumentuje, proč popsal určité malby, přesto měl výběr lépe vymežit, např. se soustředit na obrazy z tuzemských sbírek. Autor také své popisy zatěžuje přílišnými podrobnostmi; někdy není zcela patrné, kde ještě cituje literaturu a kde již přistupuje k vlastní interpretaci. V některých případech P. Květ cituje určité autory, aniž by uvedl konkrétní odkazy - např. na s. 73 mluví o názorech Crivelliho a Alfreda Peltzera, avšak neuvedl bližší údaje. Poměrně obsáhle popisuje barevnost obrazů, aniž by pak z popisů barevné škály vyvodil patřičné závěry. Některé poměrně zdlouhavé odstavce (např. životopisy umělců) mnohdy nesouvisí se samotným tématem diplomové práce.

Autor pracoval s celou řadou cizojazyčné literatury, přičemž se nevyvaroval některých drobných chyb a nepřesností v překladech: - např.:

- s. 44, pozn. 169 - u popisu Bruegelovy "Senoseče" - chybně použil termín "plátno" (správně má být "deska")

- s. 44, pozn. 170 - místo "panel" má být "deska", popř. "dřevo" či "malba na dřevěné podložce"

- s. 64 chybně použil termín "přelakovovanými" (správně má být "přemalovanými")

- celkově: ženská jména někdy přechyluje, někdy nikoliv (s. 73: Ingrid Jost x Jostová).

I přes výhrady k výstavbě a struktuře textu práci doporučuji k obhajobě. Autorovi se podařilo vysledovat jak určitá specifika zimních krajin; tak se zabýval sociologickým pozadím krajinomaleb, přičemž rozlišil, jaké společenské vrstvy jsou při určitých činnostech zobrazeny, jaký sport byl typický pro chudinu, a jaký pro příslušníky aristokracie. Objevným a vyčerpávajícím způsobem popsal i zimní sporty, jež jsou na obrazech ve velké míře zachyceny. Právě v důkladném popisu zimních aktivit v koloběhu přírodního dění vidím hlavní přínos práce, takže cíle, které si autor vymežil, pokládám za splněné.

3. Otázky a náměty práce k diskuzi při obhajobě

U jakého obrazu zimní krajiny najdeme ilustraci přísloví "chodit po tenkém ledu"?

Jaký je rozdíl v interpretaci obrazu "Zimní krajina s pastí na ptáky" a "Zimní krajina s krmítkem na ptáky"?

Jak se v nizozemských zimních scénériích projevuje vliv spisu Erasma Rotterdamského "Chvála bláznovství"?

Doporučení práce k obhajobě

doporučuji

Návrh doporučení k obhajobě: doporučuji, nedoporučuji

Datum: 6. 1. 2020

Podpis: